Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Z

ζάπεδον. Δάπεδο, floor, Ξενοφάνης 1.1 *νῦν γὰρ δὴ ζ ά π ε δ ο ν καθαρόν.*

ζείδωρος. Ζωοδότης, life-giving, Ἐμπεδοκλῆς 151 *ζ ε ί δ ω-ρ ο ς . . . Ἀφροδίτη.*

Ζεύς. Ζεύς, Zeus **1.** Ὡς ὕψιστος θεός, as the highest deity, Ἡράκλειτος 32 *ἓν τὸ σοφὸν μοῦνον λέγεσθαι οὐκ ἐθέλει καὶ ἐθέλει Ζ η ν ὸ ς ὄνομα* Δημόκριτος 30 *πάντα, <εἶπαν>, Ζ ε ὺ ς μυθέεται (?) καὶ πάνθ' οὗτος οἶδε καὶ διδοῖ καὶ ἀφαιρέεται καὶ βασιλεὺς οὗτος τῶν πάντων* **2.** Ὡς προσωποποίηση τοῦ οὐρανοῦ, personification of the sky, Ἡράκλειτος 120 *ἀντίον τῆς ἄρκτου οὖρος αἰθρίου Δ ι ό ς.* || Ἐμπεδοκλῆς 142 *τὸν δ' οὔτ' ἄρ τε Δ ι ὸ ς τέγεοι δόμοι αἰγ<ιόχοιο οὔ>τε ποτ' Ἀΐδεω δέ<χετ' ἠδ' οἰ->κτ-<ρ>ῆς τέγος <αὐ>δ<ῆς>* **3.** Ὡς προσωποποίηση ἑνὸς ἀπὸ τὰ ριζώματα, personification of one of the roots, Ἐμπεδοκλῆς 6 *τέσσαρα γὰρ πάντων ῥιζώματα . . . Ζ ε ὺ ς ἀργὴς Ἥρη τε φερέσβιος* **4.** Ὡς συμβολικὴ ἐπωνυμία τοῦ μετακόσμιου πυρός, as symbolic eponymy of the central fire in the universe, Πυθαγόρας 37 (DK I 461,32 καὶ 462,3-4) *ὃ Δ ι ὸ ς φυλακὴν ὀνομάζουσι . . . Ζ η ν ὸ ς πύργον . . . Δ ι ὸ ς φυλακὴν . . . Δ ι ὸ ς θρόνον.*

ζέφυρος. Ζέφυρος/ὁ δυτικὸς ἄνεμος, Zephyr/Westwind, Δημόκριτος 14 (DK II 143,17 καὶ 144,25-26-37) *ζ έ φ υ ρ ο ς.*

ζῆλος. Ζήλια, jealousy, Δημόκριτος 191.24 *οὐκ ὀλίγας κῆρας ἐν τῷ βίῳ διώσεαι, φθόνον καὶ ζ ῆ λ ο ν καὶ δυσμενίην.* Πρβλ. *ζηλοῦν, δύσζηλος.*

ζηλοῦν. Θαυμάζω/ἐπιδιώκω μὲ ζῆλο, admire/emulate, Δημόκριτος 55 *ἔργα καὶ πρήξιας ἀρετῆς, οὐ λόγους, ζ η λ ο ῦ ν χρειών* 56 *τὰ καλὰ γνωρίζουσι καὶ ζ η λ ο ῦ σ ι ν οἱ εὐφυέες πρὸς αὐτά.* || **ζηλοῦσθαι.** Δημόκριτος 191.7-8 *τῶν μὲν ζ η λ ο υ μ έ ν ω ν καὶ*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

θαυμαζομένων ὀλίγην μνήμην ἔχοντα. || **ζηλωτός.** Ζηλευτός, enviable, Δημόκριτος 191.12 *ὅκως ἂν τὰ παρεόντα σοι καὶ ὑπάρχοντα μεγάλα καὶ ζ η λ ω τ ὰ φαίνηται.* Πρβλ. *ζῆλος, δύσζηλος.*

ζημία (ἀντίθ. κέρδος). Ζημιά, damage, Δημόκριτος 220 *κακὰ κέρδεα ζ η μ ί α ν ἀρετῆς φέρει* 221 *ἐλπὶς κακοῦ κέρδεος ἀρχὴ ζ η μ ί η ς.*

ζῆν (τύπ. *ζώειν*, συνών. *βιοῦν*, ἀντίθ. *ἀποθνήσκειν*). **1.** Ζῶ/διάγω τὸν βίον, live/lead one's life, Ἡράκλειτος 2 *τοῦ λόγου δ' ἐόντος κοινοῦ ζ ώ ο υ σ ι ν οἱ πολλοὶ ὡς ἰδίαν ἔχοντες φρόνησιν* Δημόκριτος 53 *πολλοὶ λόγον μὴ μαθόντες ζ ῶ σ ι κατὰ λόγον* 160 *οὐ κακῶς ζ ῆ ν ... ἀλλὰ πολὺν χρόνον ἀποθνήσκειν* 245 *οὐκ ἂν ἐκώλυον οἱ νόμοι ζ ῆ ν ἕκαστον κατ' ἰδίην ἐξουσίην.* || Ἡράκλειτος 62 *ζ ῶ ν τ ε ς τὸν ἐκείνων θάνατον, τὸν δὲ ἐκείνων βίον τεθνεῶτες* **2.** Ζῶ/εἶμαι ζωντανός, be alive, Ἡράκλειτος 20 *γενόμενοι ζ ώ ε ι ν ἐθέλουσι* 26 *ζ ῶ ν δὲ ἅπτεται τεθνεῶτος* 63 *καὶ φύλακας γίνεσθαι ... ζ ώ ν τ ω ν καὶ νεκρῶν* 88 *ταὐτό τ' ἔνι ζ ῶ ν καὶ τεθνηκὸς* Μέλισσος 8(3) *καὶ τὸ ζῶον ἀποθνήσκειν καὶ ἐκ μὴ ζ ῶ ν τ ο ς γίνεσθαι* Ἐμπεδοκλῆς 101 *κέρματα θηρείων μελέων μυκτῆρσιν ἐρευνῶν,* ‹*ζ ώ ο ν θ'*› *ὅσσ' (?) ἀπέλειπε ποδῶν ἁπαλῇ περὶ ποίῃ* Δημόκριτος 99 *ζ ῆ ν οὐκ ἄξιος* 199 *ἀνοήμονες τὸ ζ ῆ ν ὡς (?) στυγέοντες ζ ῆ ν ἐθέλουσι δείματι αἴδεω.* || Διογένης 4 *ἄνθρωποι γὰρ καὶ τὰ ἄλλα ζῷα ἀναπνέοντα ζ ώ ε ι τῷ ἀέρι* 5.22 *ὅμως δὲ πάντα τῷ αὐτῷ καὶ ζ ῇ καὶ ὁρᾷ καὶ ἀκούει.*

ζητεῖν. Ἀναζητῶ, seek/search out, Ξενοφάνης 18 *χρόνῳ ζ η τ ο ῦ ν τ ε ς ἐφευρίσκουσιν ἄμεινον* Ἀρχύτας 3 *ἐξευρεῖν δὲ μὴ ζ α τ ο ῦ ν τ α ἄπορον καὶ σπάνιον, ζ α τ ο ῦ ν τ α δὲ εὔπορον καὶ ῥάδιον, μὴ ἐπιστάμενον δὲ ζ η τ ε ῖ ν ἀδύνατον.*

ζοφερόν (ἀντίθ. *λαμπρόν*). Τὸ σκοτεινό, the dark, Ἀναξαγόρας 4.17 *τοῦ θερμοῦ καὶ τοῦ ψυχροῦ καὶ τοῦ λαμπροῦ καὶ τοῦ ζ ο φ ε ρ ο ῦ* 12.24 *ἀποκρίνεται ... ἀπὸ τοῦ ζ ο φ ε ρ ο ῦ τὸ λαμπρὸν* 15.1 *τὸ μὲν πυκνὸν καὶ διερὸν καὶ ψυχρὸν καὶ τὸ ζ ο φ ε ρ ὸ ν ἐνθάδε συνεχώρησεν.* Πρβλ. *σκότος.*

ζωγραφίη. Ζωγραφική, painting, Δημόκριτος 28 a *Περὶ ζ ω γ ρ α φ ί η ς.* Πρβλ. *γράφειν, γραφεύς.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ